



DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ DE SALUT** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1095-2011 Fq.Con.núm. 33/27

IX legislatura

Any 2019

Núm. 75

Presidència **de l'Honorable Sr. Vicenç Thomàs i Mulet**

Sessió celebrada dia 6 de febrer de 2019

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 13612/18**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a inclusió a la nova llei sobre addiccions de l'òxid nítrós en la definició de droga..... 988
 - 2) **RGE núm. 15178/18**, presentada pel Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS, relativa a incorporació plena del dietista nutricionista al Sistema de Salut de les Illes Balears..... 984
-

EL SR. PRESIDENT:

Bones tardes, senyores i senyors diputats, començam la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeix qualque substitució.

EL SR. MARTÍNEZ I PABLO:

Sí, David Martínez substitueix Marta Maicas.

LA SRA. LIMONES I COSTA:

Sí, Sr. President, Silvia Limones substitueix Maria José Camps.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé. L'únic punt de l'ordre del dia d'avui consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 13612/18, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a inclusió en la nova llei sobre addiccions de l'òxid nítric en la definició de droga, i també la RGE núm. 15178/18, presentada pel Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS, relativa a la incorporació plena del dietista-nutricionista al Sistema de Salut de les Illes Balears.

Abans de començar el debat tenim una sol·licitud del Grup Parlamentari Socialista sobre si podem canviar l'ordre del dia i començar primer amb la PNL RGE núm. 15178/18. Hi estan vostès d'acord?

2) Proposició no de llei RGE núm. 15178/18, presentada pel Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS, relativa a incorporació plena del dietista-nutricionista al Sistema de Salut de les Illes Balears.

Atès que hi ha unanimitat, començam el debat de la Proposició no de llei RGE núm. 15178/18, presentada pel Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES, relativa a incorporació plena del dietista-nutricionista al Sistema de Salut de les Illes Balears.

Per a la seva defensa per part del Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS té la paraula la Sra. Maria Antònia Sureda.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

Gràcies, president, senyores i senyors diputats, bé, com veuen en aquesta iniciativa parlam de poder incorporar el dietista-nutricionista dins el Sistema de Salut de les Illes Balears. Tenim constància que ja en el 2016 es va aprovar la categoria com a tal, però sí que és cert que no s'han anat posant les places pertinents. De tots és conegut que moltes malalties cròniques es podrien prevenir o tractar des d'un punt de vista dietètic i el col·lectiu de dietistes-nutricionistes està específicament qualificat per fer-se càrrec d'aquest abordatge.

Per això creiem que és necessari integrar aquest col·lectiu dins el Servei de Salut de les nostres illes i garantir d'aquesta manera les línies d'actuació estratègica per poder efectuar els tractaments de malalties cròniques.

Aquest accés a un especialista en nutrició humana i dietètica, tot i ser una professió sanitària regulada ja a l'any 2003 amb la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, està disponible moltes vegades només dins una consulta privada.

Incorporar amb les condicions adequades aquest col·lectiu al Sistema de Salut de les Illes Balears comportaria multitud d'avantatges en molts de sentits, com ara assegurar l'accés gratuït a les prestacions sanitàries relacionades amb la nutrició, dietètica i dietoteràpia; contribuir a la reducció de risc de malnutrició i malalties cròniques de la població; reduir la despesa sanitària a través de la incorporació d'aquests dietistes-nutricionistes dins els equips multidisciplinars, i també, de cara als treballadors, revertir la situació precària de molts d'aquests dietistes-nutricionistes en condicions laborals no reglades.

Malgrat tots aquests aspectes positius, la realitat del nostre sistema de salut és que les places d'aquestes especialitats no estan consolidades i no existeixen en planta, per exemple, a l'Hospital de Can Misses, a l'Hospital de Formentera i a l'Hospital General, i a la resta d'hospitals tenim constància que són insuficients.

Per tot això, des d'El Pi PROPOSTA PER LES ILLES presentam aquesta proposició no de llei on els acords serien: primer, que "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a regular i consolidar les places a tots els hospitals de les Illes Balears de dietistes-nutricionistes".

Segon, que "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a crear les places de dietistes-nutricionistes a l'Hospital de Can Misses, Hospital de Formentera i Hospital General, així com incorporar les necessàries a la resta d'hospitals públics d'acord amb les necessitats del sistema".

Tercer, "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a crear una borsa de treball única per a dietistes-nutricionistes al Servei de Salut de les Illes Balears".

I quart, "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a consolidar el projecte d'atenció primària on el CODNIB ha desenvolupat els consells dietètic-nutricionals per a pacients, assegurant la formació continuada dels professionals sanitaris en aquesta matèria, així com el pilotatge de les unitats de suport de dietètica i nutrició en atenció primària a cada sector sanitari de les Illes Balears". Tenim constància que aquest projecte es va iniciar i, per tant, pensam que és important que es pugués consolidar.

En referència als dietistes-nutricionistes, moltes vegades estan fent feina als hospitals a través d'altres entitats i fins i tot a través d'investigació i pensam que s'haurien de crear les

places pertinents perquè en moltes situacions tanmateix ja en formen part i fan feina dins aquests hospitals.

Agrairia el suport de tots els grups parlamentaris en aquesta proposició no de llei.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Sureda. En torn de fixació de posicions correspon començar pel Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. Serra.

EL SR. SERRA I FERRER:

Gràcies, Sr. President. Bé, la portaveu del Grup Parlamentari El Pi, Maria Antònia Sureda, ja ha fet la introducció oportuna i crec que està molt ben plantejat, únicament vull afegir que els estudis universitaris de dietistes-nutricionistes es varen iniciar el 88. A pesar d'estar reconeguts com a professió sanitària hi ha poques places, com es deia, incloses dins el sistema sanitari públic i la seva incorporació és lenta.

També podríem parlar de la seva inclusió dins el tema educatiu, però això ja és un altre tema.

A pesar d'això treballen amb associacions d'àmbit de la salut com associacions de caràcter digestiu, endocrinològic, oncològic, cardiològic, etc., que per falta d'informació nutricional es dirigeixen a ells, a aquest col·lectiu, per millorar la malaltia o la simptomatologia d'aquesta.

I l'evidència d'aquesta necessitat és que ja hi ha estudis nutricionals hospitalaris, com l'estudi PREDYCES del 2018, que estudia la prevalença de la nutrició hospitalària i els costos associats a Espanya, que va concloure que el 23% dels malalts ingressats a l'hospital tenien risc de desnutrició malgrat que ja existeixen comissions de nutrició hospitalària i també comptant també que hi ha ja determinades patologies irreversibles que hi poden influir.

A Balears hi ha en vigor el Decret 64/2016, que regula la creació de noves categories de personal estatutari a l'àmbit del Servei de Salut de les Illes Balears, entre les quals figura la de dietista-nutricionista, però la incorporació a determinats centres hospitalaris públics és incompleta i efectivament també s'ha fet des de l'àmbit privat, afavorit pels models concessionals emprats a diferents centres hospitalaris com a l'Hospital de Can Misses.

Així i tot, en aquest hospital s'ha treballat coordinadament amb diferents serveis, per exemple, amb la disfàgia tant a Medicina Interna com a la UCI, però s'ha de reconèixer que bona part de les queixes dels pacients són pel menjar. Per tant, entre una cosa i l'altra hi ha feina per fer.

Donarem suport a la proposta, encara que seria més partidari que en el segon punt, la referència a "creació de

places a l'Hospital de Can Misses i a l'Hospital de Formentera" fos substituïda per "l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera" ateses les característiques tant diferents dels dos centres hospitalaris, i així ho voldria presentar com a esmena *in voce*.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Serra. Ara correspon al Grup Parlamentari Podem Illes Balears, té la paraula el Sr. Martínez.

EL SR. MARTÍNEZ I PABLO:

Gràcies, Sr. President, bones tardes a tots i a totes. Segons ha explicat la portaveu d'El Pi és cert que als hospitals hi ha problemes en el servei de menjar i hi ha qüestions que es podrien millorar i entre les qüestions que s'han comentat hi ha el tema nutricional com també des del punt de vista gastronòmic, es podria millorar aquesta situació. Entenem que amb aquesta proposta es podria solucionar.

I tampoc no entenem perquè l'Estat inverteix a formar dietistes-nutricionistes a les universitats públiques, aquesta despesa econòmica que hi ha, però després no es veu aquesta despesa recuperada en inversió quant al servei establert al sistema sanitari. Per això creiem adient aquesta proposta.

També volem afegir que als centres sanitaris és necessari fer una planificació de l'alimentació de manera que tinguin cada un dels hospitals un codi dietètic on es recullin totes les dietes que es poden oferir a cada pacient atenent les seves diferents patologies. Això no obstant, els codis de dietes que existeixen a nivell nacional són molt antics i es varen fer fa vint o trenta anys i des de llavors tot just s'han actualitzat.

Però no només és el menjar dels pacients el que no sempre compleix uns estàndards nutricionals o gastronòmics adequats, l'oferta de menjar que es fa a la resta d'usuaris dels centres sol ser molt deficient i l'hospital hauria de ser una escola d'hàbits saludables.

Per això, les administracions públiques que són responsables d'emprendre aquests canvis són les comunitats autònomes que són les que tenen transferides les competències en Sanitat, però en els darrers anys molt poques han fet les passes per millorar aquesta situació. Per això, esperem que amb aquesta iniciativa el Govern de les Illes Balears comenci a fer els canvis necessaris per donar una qualitat com es mereixen i necessiten els pacients, encara que per a això seria necessari recuperar les cuines de Can Misses i Son Espases de les concessionàries, on resideixen moltes i nombroses denúncies respecte d'això.

Per això, donarem suport a aquesta iniciativa si amb aquesta aconseguim millorar les condicions de l'alimentació als hospitals. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Martínez. Ara correspon al Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Gallardo.

EL SR. GALLARDO I ESGLEAS:

Gràcies, Sr. President, senyors diputats, senyores diputades. Estam totalment d'acord que s'incorporin els dietistes nutricionistes als hospitals, som conscients que cada dia s'allarguen les estades i s'afegeixen complicacions per l'estat nutricional dels pacients, i aquest és un fet que podria millorar molt amb la intervenció precoç d'aquests professionals.

A dia d'avui és evident, pel que han comentat i per la situació que es coneix en els diferents centres hospitalaris, que no donen a l'abast ni de lluny a les tasques que haurien de dur a terme. Arriben a una situació que acaben que només poden tractar casos de desnutrició i no poden dedicar el temps necessari a fer tasques de prevenció que els correspondria per la càrrega de feina que duen a sobre.

A banda d'això, voldria fer un apunt sobre el punt 4, després de consultar el llistat de consells dietèticonutricional per als professionals d'atenció primària, que són consells que encara no són definitius, però que ja s'han desenvolupat a través d'un estudi entre el Col·legi Oficial de Nutricionistes i el Servei de Salut, hi ha una sèrie de conclusions que han sortit i trobam que s'haurien de polir un poc perquè no acabam de..., tot i que som conscients que dins la col·laboració després de l'anàlisi de les dietes disponibles que s'han fet i l'agrupació dels comentaris i les propostes de millora que hi ha, trobam que a l'hora de consensuar les aportacions i versions finals tot el tema del sobrepès encara no acaba d'estar tractat així com toca.

Però més enllà d'aquest tema, trobam que estam molt d'acord amb el sentit global de la proposta i li donarem el nostre suport. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Gallardo. Ara correspon al Grup Parlamentari MÉS per Menorca, té la paraula la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sr. President, bon dia a tothom. Totalment a favor d'aquesta proposta, el nostre grup, com la resta de grups, es va reunir amb el Col·legi Oficial de Dietistes i Nutricionistes i vàrem escolar les seves demandes, les quals compartim.

La importància de la dieta és més que evident, tant a les persones sanes perquè continuïn estant sanes com per a aquelles que passen per processos de malaltia. Cada nutrient té les seves pròpies funcions per la qual cosa hem de procurar que la nostra alimentació sigui el més completa i equilibrada possible evitant així possibles dèficits nutricionals i les

conseqüències negatives per a la salut que aquests porten en si.

S'inclou el concepte de salut perquè l'equilibri alimentari no es pot concebre deslligat d'ella. El concepte actual de salut va més enllà de la definició d'antany en què la salut consistia teòricament a no patir cap malaltia física, actualment des de la perspectiva biopsicosocial s'inclouen la ment i la societat, reconeixent així l'ésser humà com un organisme cos-ment i com un ésser social.

Al manifest del col·legi oficial s'explica que la majoria d'estudis conclouen que les intervencions dietèticonutricional són cost efectives i que milloren l'eficiència dels sistemes sanitaris sent un avantatge des del punt de vista econòmic i per a la salut. Per exemple, s'ha estudiat que els dietistes nutricionistes que exerceixen a atenció primària poden estalviar al sistema de salut de 5,8 a 105 euros per cada euro invertit en la intervenció.

A l'àmbit hospitalari s'ha vist que la intervenció del dietista nutricionista redueix l'estada hospitalària, una inversió de 76 euros genera un dia menys d'ingrés, redueix el reingrés, evita nutricions parenterals i redueix infeccions relacionades amb el catèter.

Esperam, per tant, que aquesta pugui sortir endavant.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Font. Ara pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Seijas.

LA SRA. SEIJAS I PATIÑO:

Gracias, Sr. Presidente. Yo también me he reunido con el Colegio Oficial de Nutricionistas y por supuesto que suscribo todas las peticiones de esta proposición no de ley, doy la enhorabuena a la Sra. Sureda por haberlas plasmado y traerlas a esta comisión, y poco más que añadir que lo que han dicho los portavoces que me han precedido.

Es de todos sabido que la alimentación, la buena alimentación es necesaria tanto para la prevención como para la curación de las diferentes enfermedades que tenemos y el hecho de que estén especialistas en esta área, tanto en los hospitales como supervisando las dietas que se dan en los centros de atención primaria, etc., creo que esto va a mejorar, va a producir una mejora en el sistema sanitario y por consiguiente en la salud de todos los ciudadanos.

Entonces, nada más que añadir y mi total apoyo a la propuesta.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Seijas. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Tarrés.

EL SR. TARRÉS I MARÍ:

Moltes gràcies, Sr. President. En primer lloc, dir que, com no pot ser d'altra manera, donarem suport a aquesta proposició no de llei que presenta El Pi, a pesar que particularment pens que, és clar, està molt bé que venguin des del Col·legi de Nutricionistes a demanar que els nutricionistes estiguin més presents dins la sanitat pública del que hi estan fins aquests moments; ara, crec que seria bo que a qualque moment féssim la reflexió que els nutricionistes on realment han de ser és als primers anys d'atenció al ciutadans, això seria dins els centres escolars on per a les famílies hi hagués una referència de començar a aprendre, a tenir uns hàbits nutricionals que facilitessin la salut posterior, la salut..., o una millor salut al llarg de la vida de totes les persones que s'alimenten correctament. Quan aquest nutricionista és dins un hospital fa una funció bona en el moment que hi arriba una persona amb una malaltia ja, ja està malalta i allà, doncs, se segueixen uns criteris nutricionals que de seguir-los en el que li queda de vida, doncs, evidentment que l'ajudarà. Però si aquests criteris haguessin estat des de les primeres etapes de la vida, doncs, haguéssim estalviat per ventura aquestes malalties.

És a dir, que..., ho dic perquè convé que tots ens plantejem que a un moment determinat les coses les hem de començar a situar on realment tenen una eficàcia. Per un altre costat, crec que no s'ha de confondre la professió de nutricionista ni la funció de nutricionista amb la qualitat que pugui tenir la cuina d'un hospital; la qualitat d'una cuina pot ser bona o dolenta independentment que hi hagi nutricionistes o no hi hagi nutricionistes. Els nutricionistes diran a cada persona què li convé menjar per ajudar-lo i de quina manera fer-ho per ajudar-lo a millorar i a resoldre la patologia que tenguim més ràpidament.

Per un altre costat, jo vull comentar que el Servei de Salut ja des de l'any passat va acabar una col·laboració amb el Col·legi de Nutricionistes que ha generat realment una sèrie de conclusions que en aquests moments s'avaluen i que són un bon punt de partida per aprofitar el coneixement d'aquests professionals i aplicar-ho en el que es necessiti. Evidentment, haurem d'anar avaluant i haurem d'anar donant o col·locant aquests nutricionistes als hospitals i als centres que facin falta el més aviat possible, però tots vostès també saben que això no és una cosa que es faci d'avui per a demà, sinó que es necessita fer un protocol de funcionament per saber i per poder-los contractar, per disposar de pressupost adequat. En aquests moments també s'està en contacte amb els diferents sindicats per veure de quina manera s'ha de fer.

En aquests moments s'està contractant gent mitjançant una crida pública, que no genera borsa, i que és més àgil a l'hora de contractar encara que només s'avaluen els serveis prestats, però com diem, aquesta PNL és bona, ajuda, serveix per millorar el Servei de Salut i nosaltres li donarem suport.

I no sé si convé pronunciar-nos quant a l'esmena *in voce* que ha fet el Sr. Serra, ho haurà de dir la Sra... la Sra. Sureda, -li anava a dir un altre nom, el seu però-, però aquí al punt al qual feia referència el Sr. Serra parla de parlar... ai, parla de

l'Àrea Sanitària d'Eivissa i Formentera i la Sra. Sureda fa també referència en aquest punt a l'Hospital General, vull dir que supòs que vostè vol dir substituir "Hospital de Can Misses i Hospital de Formentera" per..., nosaltres no hi posarem cap inconvenient i li donarem suport.

Res més, moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Tarrés. Ara correspon per contradiccions al grup proposant, donar la seva opinió, Sra. Sureda, i evidentment... ha de dir si accepta o no accepta l'esmena *in voce* i en quins termes.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

Gràcies, president. En primer lloc, vull agrair el suport de tots els grups parlamentaris en aquesta proposició no de llei. Com han dit diversos portaveus és cert que ens vàrem trobar amb el Col·legi de Nutricionistes i Dietistes i entenguérem -i crec que així es demostra- que era necessari fer aquesta passa endavant perquè és cert que costa que aquestes places hi siguin, però sí que és cert que molts d'aquests nutricionistes dietistes fan feina ja als hospitals i -com he dit abans- hi fan feina a través d'ajudes en investigació, a través de subvencions a entitats i associacions i, per tant, seria posar així com toca aquest personal.

Amb referència..., també ho han dit el Sr. Serra i el Sr. Tarrés, que... han referència al tema educatiu, de la mateixa manera sí que dins la Comissió d'Educació també arribarà una proposició no de llei en aquest sentit perquè siguin els nutricionistes-dietistes els que puguin inspeccionar sobretot els menús que es fan i es duen endavant a les escoles, que és bàsic per als infants de les nostres illes.

I el Sr. Gallardo, com també el Sr. Tarrés, ha parlat d'aquesta avaluació que s'ha de fer per consolidar aquest projecte, jo crec que és important que s'avalui aquest projecte que es va fer i que es facin les modificacions pertinents si ho troben oportú, però també és important que hi pugui haver aquesta formació continuada als professionals en aquesta matèria.

I per acabar, vull dir que no tenim cap inconvenient a substituir "l'Hospital de Can Misses i l'Hospital de Formentera" per "l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera i l'Hospital General". Vostès també coneixen més l'àrea de salut d'allà i si és més convenient posar-ho d'aquesta manera per a nosaltres no hi ha cap problema.

Vull agrair una altra vegada el suport de tots els grups parlamentaris. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Sureda. Deman si els grups parlamentaris estan d'acord amb l'esmena *in voce*, amb els termes en què s'ha parlat. Tothom hi està d'acord?

Idò passam a votar la proposició no de llei.

Vots a favor? Hi ha unanimitat.

En conseqüència queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 15178/18, presentada pel Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES, relativa a incorporació plena del dietista nutricionista al Sistema de Salut de les Illes Balears.

1) Proposició no de llei RGE núm. 13612/18, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a inclusió a la nova llei sobre addiccions de l'òxid nítrós en la definició de droga.

Passam ara al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 13612/18, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a inclusió en la nova llei sobre addiccions d'òxid nítrós en la definició de droga.

Per a la seva defensa per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Limones.

LA SRA. LIMONES I COSTA:

Muchas gracias, Sr. President, señores diputados, señoras diputadas. Esta iniciativa surge debido a que el problema de las drogas y de su consumo varía según las modas que se establecen y es cambiante en el tiempo. En los últimos años se ha venido produciendo cada vez con más frecuencia la utilización como drogas de algunos compuestos que, siendo autorizados para actividades y consumos perfectamente lícitos y sin relación alguna con su utilización como sustancias psicotrópicas, se utilizan como drogas de consumo como sucede con los fármacos anestésicos o fertilizantes y que pueden tener efectos demoledores en la salud de las personas.

Entre estos productos encontramos el óxido nítrico popularmente conocido como gas de la risa, sustancia muy presente en los últimos tiempos en actividades lúdicas y de ocio y que causa una dependencia física, tal como indican numerosas fichas técnicas de medicamentos recogidas por la Agencia Española de Medicamentos y Productos Sanitarios y cuyo contenido en óxido nítrico va entre el cien y el 50%, pero también pueden generar adicción psicológica.

Desde el Grupo Parlamentario Socialista entendemos la necesidad de incorporar la salud en todas las políticas, los ayuntamientos pueden y ya hacen muchas cosas para mejorar la salud de la población y hacen de sus municipios lugares más atractivos y seguros también para los turistas, pero en el caso de las drogas pensamos que es necesario un paso más y unir esfuerzos a todos los niveles con el fin de dar herramientas a la administración local y respuesta a una petición que surge de una declaración institucional del Ayuntamiento de Sant Antoni, que se celebró el pasado mes de septiembre, para que se incorpore el óxido nítrico en la definición de droga en la novedosa ley de adicciones en la que se encuentra trabajando la Conselleria de Salut.

Es por eso que desde el Grupo Parlamentario Socialista presentamos esta proposición no de ley hoy.

Respecto al óxido nítrico decir también que con estos productos se establecen redes de distribución y venta idénticas a las que se pueden establecer con las drogas ilegales, con la facilidad que estos productos pueden comprarse de forma normal en cualquier establecimiento como puede ser una droguería.

La distribución y venta de estos productos como droga no sólo genera problemas para la salud, sino que además genera graves problemas de convivencia, de residuos en las zonas donde se consumen, que son zonas de costa normalmente, de ruidos o por la acumulación de personas que también pueden dañar la imagen turística, sobre todo en municipios que tienen gran afluencia de turismo joven y que están haciendo grandes esfuerzos para mejorar su modelo turístico y estos problemas, pues, generan bastante alarma social.

El hecho de que estos compuestos no estén reconocidos como droga en la ley vigente dificulta mucho la posibilidad de actuación para prevenir y controlar la oferta de estos productos desde los medios con los que cuenta la administración local.

Cabe destacar también que la definición como droga de este óxido nítrico ya se encuentra en otras leyes autonómicas, se recoge la descripción de estas sustancias como drogas concretamente en la Ley 4/2015, de 6 de marzo, de atención integral en materia de drogas y bebidas alcohólicas, del Principado de Asturias.

Por todo esto, y como actualmente he dicho el Govern balear, de las Illes Balears se encuentra trabajando en una nueva ley sobre adicciones, lo que supone una oportunidad para incorporar estos productos de venta cotidiana que generan graves problemas en algunos municipios, sobre todo pues en Sant Antonio, que es de donde surge esta iniciativa, presentamos esta proposición no de ley que tiene dos puntos.

El primero dice: *“El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a incorporar els inhalants i altres substàncies que sense ser drogues s'utilitzen com a tal en la definició de droga que es recollirà en la nova llei d'addiccions en la qual actualment treballa la Conselleria de Salut”.*

“El punt dos, “El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a prohibir la venda, dispensació o publicitat de substàncies que, estant degudament autoritzades per a determinats usos i formes d'administració s'embenin, dispensin o publicitin per a un altre ús o forma d'administració que produeixi efectes nocius per a la salut o creï dependència. A aquests efectes a l'àmbit de la comunitat de les Illes Balears es prohibeix la venda, la dispensació i la publicitat per al consum per inhalació de l'òxid nítrós.”

Y nada más, solo esperar que apoyen esta proposición no de ley.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Limones. Començam el torn de fixació de posicions, per començar el Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. Serra.

EL SR. SERRA I FERRER:

Gràcies, Sr. President. Bé, segons la definició de droga..., segons l'OMS és qualsevol substància que introduïda dins l'organisme per qualsevol via d'administració produeix una alteració del sistema nerviós central i pot produir una dependència psicològica, física o les dues, serien aquelles substàncies que poden alterar la consciència, l'estat d'ànim o els processos de pensament. Per tant, ni a la definició de droga s'hi troben totes les substàncies psicoactives, siguin legals com l'alcohol, el tabac, o els hipnosedants, o il·legals com la cocaïna o l'heroïna.

Darrerament estam veient l'emergència de noves substàncies que tenen efectes psicoactius, no estan incloses dins les convencions sobre drogues i estupefaents de 1961, ni la de 1971, pel que la producció i consum, a pesar dels possibles efectes adversos no són il·legals. És el cas de l'òxid nítrós, o *gas de la risa*, que en traducció podríem dir per no citar el castellà, podríem dir gas que fa riure, estariem davant d'una substància, un gas sense color, amb un gust dolç i lleugerament tòxic que provoca al·lucinacions i eufòria, que modifica la conducta humana sociològicament en increment de consum i que clínicament ja es comencen a descriure els seus efectes damunt la salut, apuntant-se que quan es pren conjuntament amb cànnabis i/o alcohol el risc és mel alt.

Quasi tots els inhalants produeixen efectes anastèsics i retard de funcions corporals i l'ús perllongat produeix danys permanents al sistema nerviós, amb la conseqüent reducció de les capacitats físiques i mentals, pel dèficit d'oxigen, encara que també se cita la deficiència de la vitamina B12, que es traduiria en una sensació de formigueig a mans i a peus, que podria durar hores o dies en els casos més greus, dificultats per caminar per una descoordinació motora, que pot causar secundàriament accidents. Encara que, segons dades d'Energy Control, és una substància amb pocs riscos, que causa pocs efectes secundaris i que en els darrers 30 anys només s'han reportat un total de 52 morts a Europa per asfíxia, sobretot al Regne Unit, país on té un major consum.

El consum de drogues té diferents patrons, però dels que les tasten, un grup les seguirà prenent regularment i d'aquests, un altre grup desenvoluparà patrons d'ús abusiu i dependència. L'òxid nítrós s'ha convertit en una droga de moda a Eivissa, pel seu preu baix, una càpsula pot costar 1 euro i les dosis poden no arribar als 5 euros i l'efecte immediat. I ja s'ha relacionat específicament amb una banda específica de l'illa d'Eivissa, que és Sant Antoni de Portmany, d'aquí la declaració

institucional feta a l'ajuntament que ens ha dit la portaveu del PSOE, i concretament a carrers on es concentra l'oci nocturn i on els venedors ambulants dispensen la droga dins globus, forma d'administració que es recomana perquè si es fa directament dels cartutxos, surt a temperatura molt baixa i es poden produir cremades als morros, cordes vocals o pulmons. També es recomana que sigui d'assegut per reduir possibles caigudes per la descoordinació motora que produeix. L'efecte infreqüent d'asfíxia es pot evitar no retenint la substància dins els pulmons i respirar entre inhalació i inhalació. Totes aquestes són prevencions que haurien d'estar recollides dins la normativa que avui els demana incloure i que lògicament el Partit Popular hi donarà suport.

Dur la substància damunt no és il·legal, però sí ho és vendre-la, és un delictes contra la salut pública, però és difícil eliminar aquest consum dels carrers pels preus que hem dit i l'accessibilitat que ja hem comentat també, ja que es pot trobar fins i tot a ferreteries. Per tant, hem de donar suport a qualsevol actuació per lluitar contra el seu consum i evitar problemàtiques com la que està passant al Regne Unit, on a pesar d'una llei aprovada el 2016, encara hi ha una situació normativa que no cobreix aquest consum.

Per tant, donarem suport a aquesta proposta. Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Serra. Pel Grup Parlamentari Podem Illes Balears té la paraula el Sr. Martínez.

EL SR. MARTÍNEZ I PABLO:

Gràcies, Sr. President, bones tardes a totes i a tots. Tal i com ha explicat la portaveu del Partit Socialista, l'objectiu d'aquesta iniciativa és tenir la possibilitat d'actuació per prevenir i controlar l'oferta d'aquests productes, del gas *de la risa* o del riure, s'ha comentat, de l'òxid nítrós, des dels mitjans amb els quals disposa l'administració local. I és que el fet que aquests compostos no estiguin reconeguts com a drogues, com ja s'ha comentat, per la llei vigent, dificulta molt qualsevol actuació de control.

En relació a aquest objectiu hem d'avançar, o tal i com ha comentat el portaveu del Partit Popular, que ha dit que el Regne Unit ha volgut fer el mateix, però ja s'han donat casos en què presumptes acusats de subministrar aquest òxid nítrós han sortit indemnes, ja que entre les excepcions que inclou la mateixa llei, són aquelles substàncies que són reconegudes com a medicaments. Recordar que aquesta substància s'empra, entre altres, com analgèsic. I aquests són algunes de les argücies emprades per alguns dels acusats.

Sense més detalls, votarem a favor d'aquesta iniciativa i a veure si aconseguim corregir el consum descontrolat i excessiu d'aquesta substància. Moltes gràcies.

(La Sra. Vicepresidenta substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Martínez. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula l'Hble. Diputat Sr. Gallardo, per un temps de deu minuts.

EL SR. GALLARDO I ESGLEAS:

Gràcies, Sra. Presidenta, senyors diputats i senyores diputades. Estam totalment d'acord amb totes les referències que apareixen en aquesta proposició no de llei i compartim les prevencions davant la perillositat del consum d'aquesta droga. Però el que sí que voldríem especificar és que ens hauria agradat que des de la Conselleria de Salut s'hagués prioritzat la nova Llei d'accions, estam parlant d'una PNL que fa referència a la inclusió a la nova Llei sobre addicions de l'òxid nítrós en la definició com a droga.

Des de l'any 2005 quan es va aprovar la Llei 4/2005, d'abordatge integral de les addicions a les Illes Balears, han canviat moltes coses, des de les drogues, els seus consums, els hàbits i perfils dels consumidors, fins a l'enfocament mèdic i d'atenció social que s'ha de donar a les persones que sofreixen addicions.

Per tant, totalment d'acord amb la voluntat expressada en aquesta proposició no de llei. I res més a dir, simplement dir que li donarem suport.

Gràcies.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Gallardo. Pel Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES té la paraula la Sra. Sureda.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

Gràcies, president, senyores i senyors diputats. Prèviament diré que donarem suport a aquesta proposició no de llei, però sí quan l'hem mirada ens ha creat uns certs dubtes i m'agradaria posar-ho damunt la taula.

Primer, a veure si la definició de droga la pot recollir la comunitat i que no vengui reflectida a nivell estatal, perquè serà una droga aquí i en canvi a Madrid no ho serà el fet de l'òxid nítrós?

Després, un altre dels dubtes que se'ns ha generat, com s'ha dit, és un medicament, és un analgèsic i segons tenim constància dins el món dels dentistes, d'odontologia, vull dir que s'utilitza molta com anestèsia a les clíniques. I per tant, el seu ús en aquest sentit és important.

I com ha dit també el Sr. Gallardo, sí que es contempla a la Llei 4/2005, de dia 29 d'abril, en el capítol quart, parla de les actuacions sobre altres drogues i altres addicions i l'article 26 parla del control de substàncies químiques; això seria una substància clínica i diu que l'administració ha de regular normativament les condicions i la presentació per la venda de substàncies i productes comercials, que puguin produir efectes nocius per a la salut i crear dependència, amb la finalitat d'evitar el seu ús com a drogues. I després a l'article 27, que parla dels inhalants i les coles, també diu que es prohibirà la venda a menors de 18 anys de coles i altres productes químics, que puguin produir efectes nocius per a la salut i creïn dependència. I en el punt 2 parla que la conselleria competent en matèria sanitària determinarà reglamentàriament la relació de productes.

Per tant, segons jo, això podria estar regulat per part de la Conselleria de Salut, no seria necessari ara fer aquesta proposició no de llei, perquè la conselleria té la potestat de poder haver regulat això des de l'any 2005. Dit això, per si hi ha qualche tipus de dubte, m'agradaria que la Sra. Limones em pogués explicar els dubtes que se m'han generat, si no hi donarem suport, però és una cosa que a hores d'ara podria estar totalment regulada.

Gràcies, President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Sureda. Pel Grup Parlamentari MÉS per Menorca té la paraula la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sr. President. Jo estic molt d'acord amb el que acaba d'expressar la Sra. Maria Antònia. Entenc la preocupació que generen els efectes de l'òxid nítrós, però si no ho tenc mal entès l'ús inhalat d'aquesta substància ja es va prohibir a les Illes Balears l'any 2013 i la seva venda es considera un delictes contra la salut pública. Tenint en compte aquesta prohibició, insistesc, recollida com a delictes contra la salut pública, no entenc en què ajudarà que s'inclogui dintre de la nova llei d'addicions en la qual actualment treballa la Conselleria de Salut.

Com que és un delictes contra la salut pública i segons ja hi han incidit diverses sentències es pot qualificar l'òxid nítrós com una substància nociva per a la salut quan és inhalada, i queda compresa la conducta de la seva venda o comercialització per ser aspirada a l'article 363.4 del Codi Penal. La literalitat d'aquest article especifica, l'article 363: "Seran castigats amb la pena de presó d'1 a 4 anys, multa de 6 a 12 mesos, inhabilitació especial per a professió, ofici, indústria o comerç pel temps de 3 a 6 anys els productors, distribuïdors o comercials que posin en perill la salut dels consumidors"; i el punt 4 en concret diu: "Elaborar productes l'ús dels quals no es trobi autoritzat i sigui perjudicial per a la salut, o comerciar amb ells".

Vist com ha funcionat la política duta durant molts d'anys contra les drogues i que no ha servit per donar resposta, jo crec que hem de començar a enfrontar-nos-hi d'una altra manera. A més, no ho sé, em queda una mica la sensació que aquesta proposta va més de tots els problemes, els efectes col·laterals que causa aquest consum, que específicament d'un problema de salut pública, ja que és una substància amb pocs riscos i que causa pocs efectes secundaris.

Per tant el nostre vot serà abstenció. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Font. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Seijas.

LA SRA. SEIJAS I PATIÑO:

Gracias, Sr. Presidente. Daré soporte a esta iniciativa. Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Idò ara correspon per contradiccions al grup proponent; encara que no hi hagi cap esmena tots hem escoltat comentaris i opinions de diverses portaveus dels grups parlamentaris.

LA SRA. LIMONES I COSTA:

Muchas gracias, Sr. Presidente. En primer lugar, quiero agradecer el apoyo de todos los grupos. Contestaré a las dudas que se le han generado a la Sra. Sureda.

He de dir en primer lloc que en lo que hacía referencia a que se incluya sólo en la comunidad y luego en Madrid no sea una droga, pues decir que, bueno, ya se ha establecido en otra comunidad como es Asturias este óxido nitroso específicamente como droga, y nosotros lo que queremos es que se establezca en la nueva ley de adicciones, concretamente también la definición de este óxido nitroso como droga, por los problemas que causa en los municipios de Baleares, concretamente en el que he explicado, porque incluirlo explícitamente como droga permitiría incrementar las sanciones, que hasta ahora no se permite al ayuntamiento poder sancionar este consumo, y esto es lo se intenta con esta introducción como definición de droga. Y la consideración explícitamente en la ley se denunciaría el consumo como droga y no cabrían recursos. Entonces es por esto que defendemos que se incluya el óxido nitroso explícitamente como droga en la definición de la nueva ley.

Nada más que comentar. Agradecemos el apoyo de los grupos a esta iniciativa.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Acabat el debat passam a votar aquesta proposició no de llei, 13612/18.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

EL SR. SECRETARI:

12 vots a favor; 1 abstenció; cap en contra.

EL SR. PRESIDENT:

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm 13612/18, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a inclusió a la nova llei sobre addiccions de l'òxid nítrós en la definició de drogues.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.



DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS